

Liliana (ENE) CEACÎRU*

Preocuparea eugeniştilor români din perioada interbelică pentru igiena socială, eugenie și biopolitică: analiza terminologică a periodicelor *Buletin Eugenic și Biopolitic* și *Revista de Igienă Socială*

Ne-am propus să realizăm o analiză terminologică amănunțită a revistelor *Buletin Eugenic și Biopolitic*¹ și *Revista de Igienă Socială*², având în vedere relevanța celor două publicații privind intersectarea discursului științific cu cel politic și cel social în perioada interbelică. Prin examinarea acestor reviste cu ajutorul tehnicilor de prelucrare numerică a datelor, am urmărit să identificăm în mod cantitativ preocuparea eugeniştilor români pentru probleme ce țin de igienă socială, eugenie și biopolitică.

Pentru analiza termenilor s-au folosit anii în care au fost publicate cele două reviste: *Revista de igienă socială* (perioada 1931-1944) și *Buletin eugenic și biopolitic* (perioada 1927-1947). Termenii analizați au fost: „eugenie, igienă socială, rasă, țigani, evrei, sterilizare, biopolitică”. Pentru a clasifica termenii analizați a fost aplicată metoda de grupare aglomerativă ierarhică (Metoda Minkowski și diferența Bray-Curtis). Datele au fost prezentate ca frecvența acestor termeni de-a lungul perioadei 1927-1947. Numărul optim de clustere a fost determinat pe baza indicelui mediu Silhouette (Rousseeuw, 1987). Pentru fiecare cluster, speciile de diagnostic au fost identificate pe baza valorii lor indicator (IndVal; Dufrêne & Legendre 1997) în programul R.

Prelucrarea numerică a datelor a fost efectuată în programul R folosind pachetele „vegan” (Oksanen et al. 2019³), „cluster” (Maechler et al. 2019⁴), „fpc” (Hennig, 2019⁵),

* Doctoră în Științe Politice, Școala Națională de Studii Politice și Administrative
Email: lilianaenelili@gmail.com
Manuscris sosit la redacție la 12 septembrie 2024.

- 1 Revistă înființată la Cluj, în anul 1927, de către Iuliu Moldovan (1882-1966) medic și membru corespondent al Academiei Române din anul 1920, unul dintre principalii promotori ai eugenismului românesc. *Buletin eugenic și biopolitic* a fost o publicație periodică a Societății ASTRA (Asociația Transilvană pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român), cu o apariție lunară între anii 1927-1947.
- 2 Revistă înființată la București, în anul 1931, de către Gheorghe Banu (1889-1957) medic igienist și fost ministru al sănătății în Guvernul Goga. *Revista de Igienă socială* a fost principala revistă românească de medicină și igienă socială, care a funcționat în perioada anilor 1931-1944.
- 3 Oksanen J, Blanchet FG, Friendly M, Kindt R, Legendre P, McGlenn D, et al. (2019) "Package 'vegan': community ecology package. R package version 2.5-6." <http://cran.r-project.org/web/packages/vegan/>. Site accesat la data de 12 septembrie 2024.
- 4 Maechler M., Rousseeuw P, Struyf A, Hubert M, Hornik K (2019) "Package 'cluster': cluster analysis basics and extensions. R package version 2.1.0." <http://CRAN.R-project.org/package=cluster>. Site accesat la data de 12 septembrie 2024.
- 5 Hennig C. (2019) "Package 'fpc': flexible procedures for clustering. R package version 2.2-3." <http://cran.rproject.org/web/packages/fpc/>. Site accesat la data de 12 septembrie 2024.

„indicspecies” (De Caceres & Jansen 2019⁶) și „wordcloud” (Fellows, 2018⁷).

Metoda de grupare aglomerativă ierarhică constă într-un cluster aglomerativ, punctele de date sunt considerate ca clustere separate și le îmbină pe baza similitudinii până când se formează un singur cluster (Shetty și Singh, 2021⁸).

Metoda Minkowski este o metodă de măsurare a distanței între puncte într-un spațiu metric generalizat. Este o generalizare a distanței Euclidiene și a distanței Manhattan (Hennig, 2020⁹).

Diferența Bray-Curtis măsoară diferența între două seturi de date. Este utilizată pentru a compara distribuțiile de abundență a speciilor între două locații (Ricotta & Podani, 2017¹⁰).

Indicele mediu Silhouette este un indice utilizat pentru a determina cât de bine sunt grupate datele în clustere. Acesta variază între -1 și 1, unde valorile apropiate de 1 indică o bună separare a clusterelor, 0 indică clustere suprapuse, iar valorile negative sugerează o clasificare greșită (Rousseeuw, 1987¹¹).

Valoarea indicatorului (IndVal) este o metodă pentru identificarea speciilor caracteristice pentru anumite clustere, utilizată pentru a determina importanța unei specii în diferite grupuri (Dufrière & Legendre 1997¹²).

Wordcloud este utilizat pentru a reprezenta grafic termenii cei mai frecvenți. Pachetul „wordcloud” în R (Fellows, 2018) generează un nor de cuvinte unde mărimea fiecărui cuvânt este proporțională cu frecvența sa în text.

Dendrograma este utilizată pentru a vizualiza rezultatele grupării ierarhice aglomerative, care arată structura de grupare a termenilor (Boyko & Tkachyk, 2023¹³).

Metodologia utilizată în acest studiu își are originea în sfera de cercetare biologică, însă, considerăm că am reușit să o adaptăm în mod eficient pentru a răspunde nevoilor specifice ale contextului investigat. Această flexibilitate ne-a permis să valorificăm rigorile și precizia specifice abordărilor științelor naturale, iar rezultatele obținute sunt ilustrate în

6 De Caceres M, Jansen F (2019) "Package 'indicspecies': relationship between species and groups of sites. R package version 1.7.8." <http://cran.r-project.org/web/packages/indicspecies/>. Site accesat la data de 12 septembrie 2024.

7 Fellows I. (2018) "wordcloud: Word Clouds. R package version 2.6." <https://CRAN.R-project.org/package=wordcloud>. Site accesat la data de 12 septembrie 2024.

8 Shetty, P., & Singh, S. (2021). "Hierarchical clustering: a survey," *International Journal of Applied Research*, 7(4), 178-181.

9 Hennig C. (2020). "Minkowski Distances and Standardisation for Clustering and Classification on High-Dimensional Data," In *Advanced Studies in Behaviormetrics and Data Science: Essays in Honor of Akinori Okada* (pp. 103-118). Springer, Singapore.

10 Ricotta C., & Podani, J. (2017). "On some properties of the Bray-Curtis dissimilarity and their ecological meaning," *Ecological Complexity*, 31, 201-205.

11 Rousseeuw P.J. (1987). "Silhouettes: a Graphical Aid to the Interpretation and Validation of Cluster Analysis," *Comput. Appl. Math.* 20: 53–65. [https://doi.org/10.1016/0377-0427\(87\)90125-7](https://doi.org/10.1016/0377-0427(87)90125-7). Site accesat la data de 12 septembrie 2024.

12 Dufrière M. & Legendre, P. (1997). "Species assemblages and indicator species: the need for a flexible asymmetrical approach," *Ecol Monogr.* 67: 345–366. [https://doi.org/10.1890/0012-9615\(1997\)067\[0345:SA AIST\]2.0.CO;2](https://doi.org/10.1890/0012-9615(1997)067[0345:SA AIST]2.0.CO;2). Site accesat la data de 12 septembrie 2024.

13 Boyko, N. I., & Tkachyk, O. A. (2023). "Hierarchical clustering algorithm for dendrogram construction and cluster counting," *Informatics & Mathematical Methods in Simulation/Informatika ta Matematični Metodi v Modelúvaní*, 13.

figurile și imaginile de mai jos.

1. Analiza terminologică a revistei *Buletin Eugenic și Biopolitic*

Frecvența termenilor sociali și biologici cheie în *Buletin eugenic și biopolitic* este sumarizată pe ani (perioada 1927-1947) în Tabelul 1:

An	Eugenie	Igienă socială	Biopolitică	Rasă	Evrei	Țigani	Sterilizare
1927	7	4	27	27	1	3	6
1928	19	9	22	35	0	0	3
1929	7	4	2	8	7	0	2
1930	1	2	1	5	7	0	1
1934	13	4	6	6	2	0	4
1935	17	1	4	95	10	9	7
1936	51	3	4	28	3	1	3
1937	26	4	9	75	22	2	9
1938	45	13	20	54	59	42	13
1939	25	0	0	4	10	4	5
1940	11	7	4	7	7	1	2
1941	63	2	10	37	7	17	2
1942	7	5	17	54	13	2	2
1943	40	4	21	41	37	12	7
1944	14	1	2	10	3	7	0
1945	6	6	5	0	3	0	0
1946	2	3	2	0	0	1	0
1947	2	1	0	0	3	17	0

Tabelul 1. Frecvența termenilor sociali și biologici în *Buletin eugenic și biopolitic* (perioada 1927-1947)

Eugenie

Termenul „eugenie” apare frecvent în *Buletin eugenic și biopolitic*, cu o frecvență ridicată în anii 1936 (51 mențiuni), 1937 (26 mențiuni), 1938 (45 mențiuni) și 1941 (63 mențiuni).

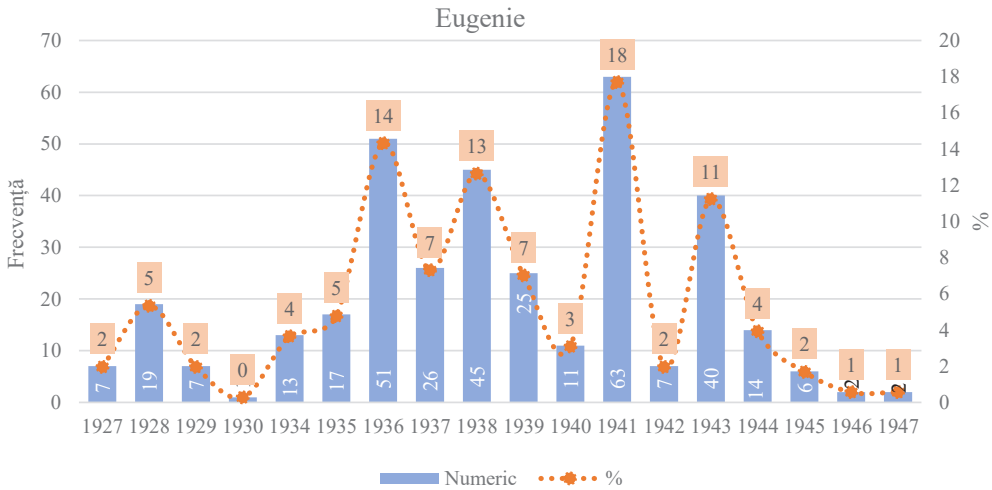

Fig. 1. Frecvența termenului eugenie în perioada 1927 – 1947.

Igienă socială

Termenul „igienă socială” arată variabilitate în mențiuni, cu frecvențe maxime în anii 1935 (156 mențiuni), 1936 (180 mențiuni), 1937 (129 mențiuni), 1938 (131 mențiuni) și 1939 (267 mențiuni).

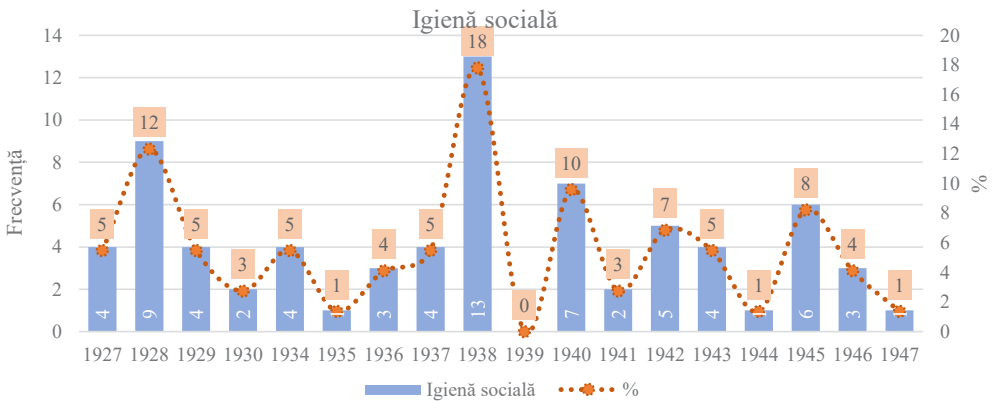

Fig. 2. Frecvența termenului igienă socială în perioada 1927 – 1947.

Biopolitică

„Biopolitică” apare mai puțin frecvent în general, fără mențiuni în mulți ani și cu o ușoară creștere în 1940 (2 mențiuni), 1941 (2 mențiuni), 1942 (3 mențiuni), 1943 (3 mențiuni) și 1944 (3 mențiuni).

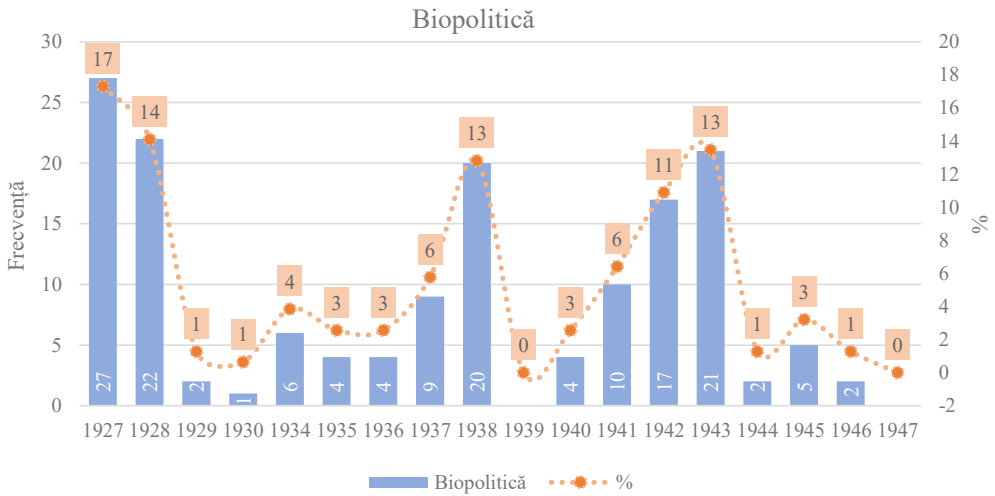

Fig. 3. Frecvența termenului biopolitică în perioada 1927 – 1947.

Rasă

Termenul „rasă” arată un frecvență ridicată în 1935 (95 mențiuni), 1936 (127 mențiuni), 1937 (66 mențiuni), 1938 (71 mențiuni) și 1939 (145 mențiuni).

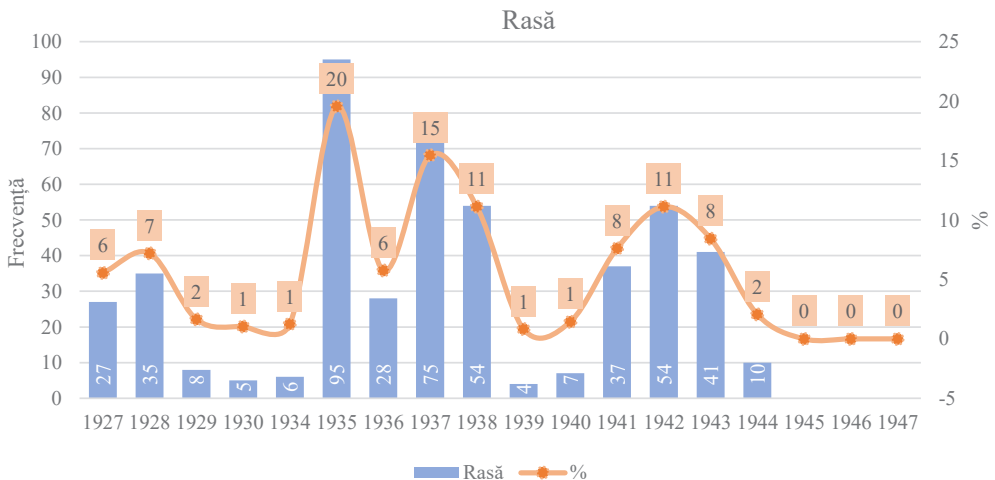

Fig. 4. Frecvența termenului rasă în perioada 1927 – 1947.

Evrei

Mențiunile „evrei” au înregistrat frecvențe ridicate în 1938 (59 mențiuni) și 1943 (37 mențiuni).

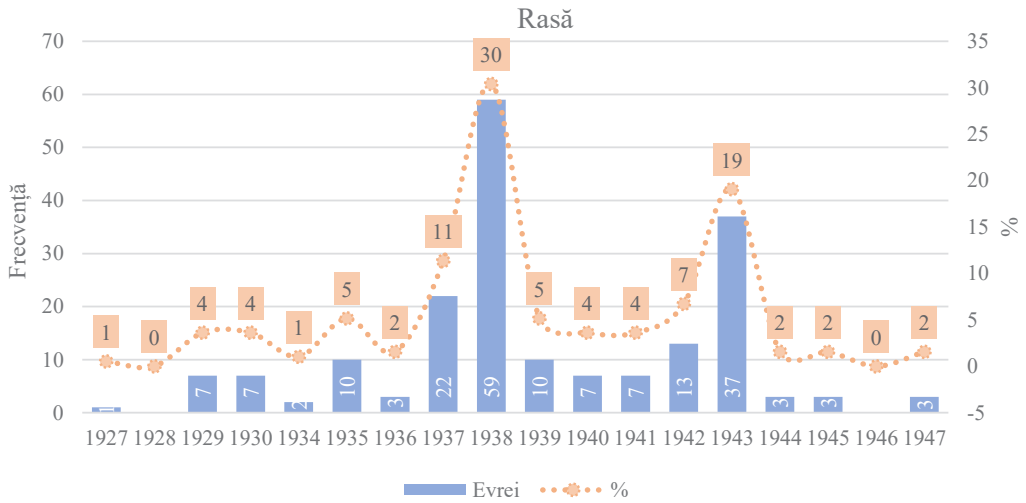

Fig. 5. Frecvența termenului rasă în perioada 1927 – 1947.

Țigani

„Țigani” are relativ puține mențiuni, cu frecvențe ridicate în 1938 (42 mențiuni) și 1941 (17 mențiuni).

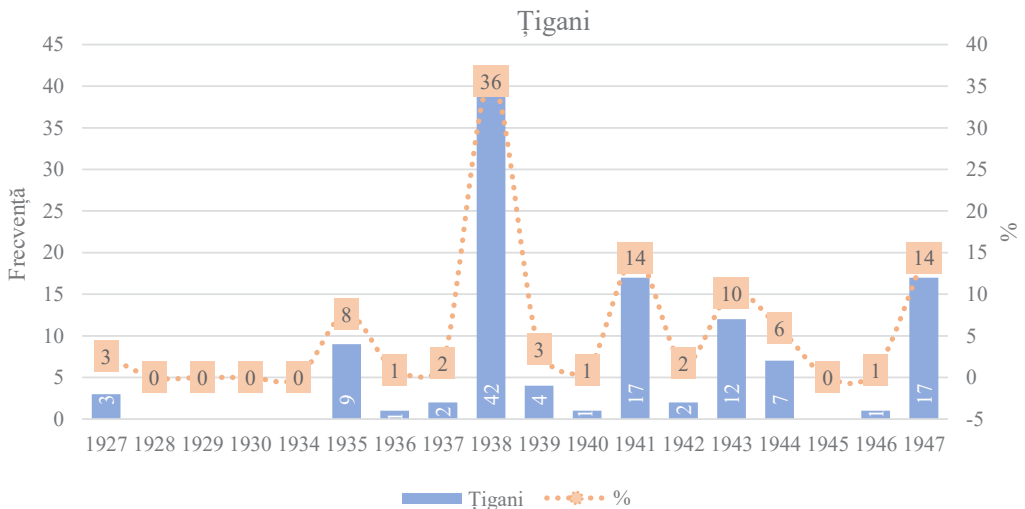

Fig. 6. Frecvența termenului țigani în perioada 1927 – 1947.

Sterilizare

Termenul „sterilizare” apare constant, cu frecvențe ridicate în 1935 (30 mențiuni), 1936 (37 mențiuni), 1938 (21 mențiuni) și 1939 (40 mențiuni).

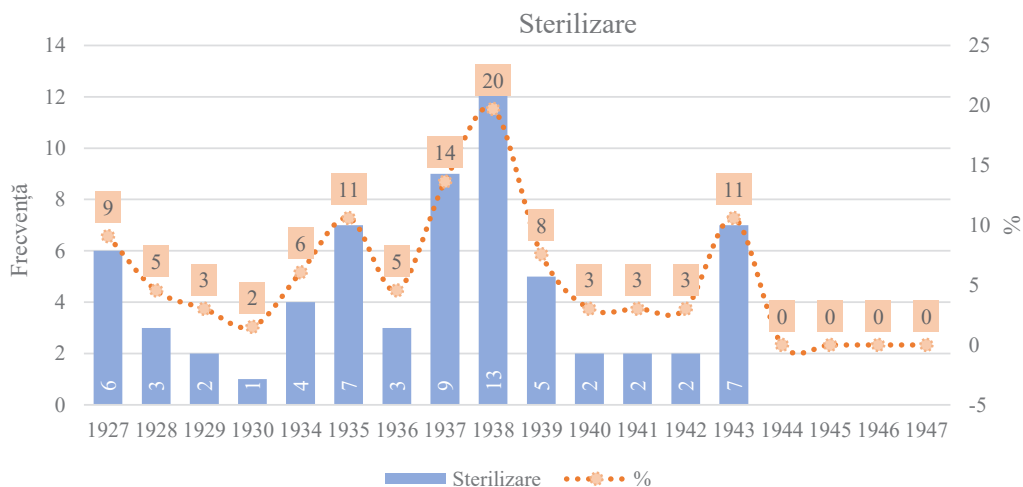

Fig. 7. Frecvența termenului sterilizare în perioada 1927 – 1947.

Analiza cluster

Clusterul 5 (1938, 1943) și Clusterul 1 (1927, 1928, 1942) se concentrează ambele pe teme legate de „Rasă”. Cu toate acestea, Clusterul 5 include și termenul „Evrei”, sugerând o preocupare specifică pentru antisemitismul în creștere în perioada premergătoare și din timpul celui de-Al Doilea Război Mondial. Clusterul 1, în schimb, introduce termenii „Biopolitică” și „Rasă”, indicând începuturile unei înțelegeri mai complexe a modului în care politicile de stat influențează viața socială. Clusterul 4 (1936, 1941) și clusterul 2 (1929-1947) se concentrează ambele pe „Eugenie”, dar într-un mod diferit. Clusterul 4 este limitat la termenul „Eugenie”, reflectând un interes specific pentru această temă în perioadele respective. Clusterul 2, în schimb, include o varietate de termeni precum „Rasă”, „Evrei”, „Eugenie”, „Igienă socială” și „Țigani”, indicând o preocupare mai largă și diversificată pentru politicile rasiale și sociale și pentru aplicarea teoriilor eugenice la nivel social. Atât clusterul 3 (1935, 1937) cât și clusterul 1 se concentrează pe termenul „Rasă”. Cu toate acestea, Clusterul 3 se limitează la această temă, reflectând preocupările ideologice ale acelei perioade, caracterizate de consolidarea regimurilor autoritare și de promovarea ideologiilor rasiale. Clusterul 1, însă, combină acest termen cu „Biopolitica”, sugerând o abordare mai sofisticată și teoretică a modului în care politicile de stat afectează diferitele grupuri rasiale. Comparând clusterul 5 și clusterul 4, observăm că ambele reflectă interese legate de „Rasă” și „Eugenie”, dar în contexte diferite. Clusterul 5 se concentrează pe „Evrei” și „Rasă”, evidențiind influențele naziste și politicile rasiale discriminatorii. Clusterul 4, concentrându-se pe „Eugenie”, reflectă interesul pentru

îmbunătățirea genetică a populației, fără a specifica un grup etnic anume. Clusterul 2 este cel mai diversificat și acoperă o perioadă extinsă (1929-1947), reflectând o continuitate și o variație în preocupările pentru „Rasă” și „Eugenie”. Termenii incluși, cum ar fi „Igienă socială” și „Țigani”, arată că discuțiile despre „Eugenie” și „Rasă” s-au extins pentru a

include și alte aspecte ale politicilor sociale și sanitare.

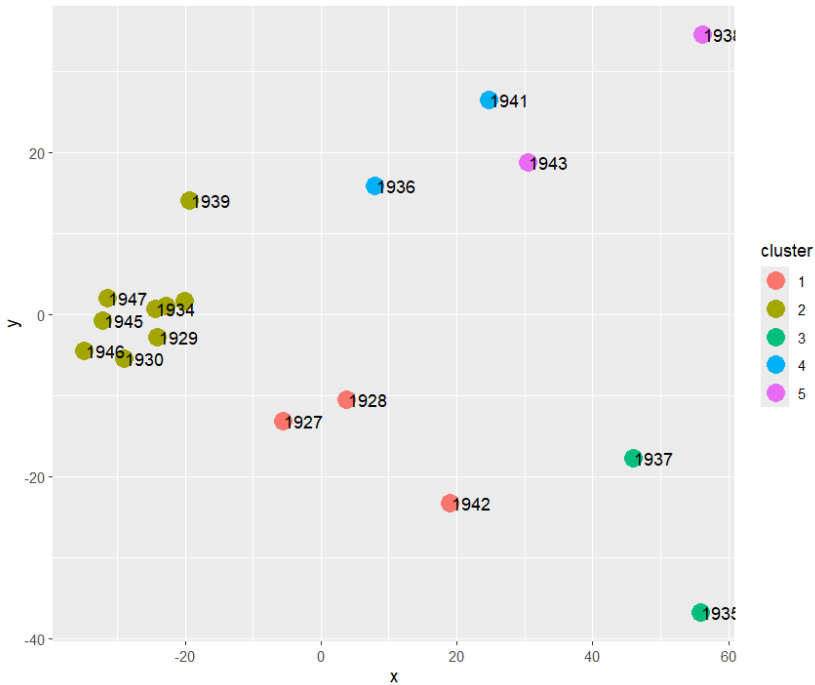

Fig. 8. Distribuția clusterelor privind termenii luați în studiu în funcție de ani

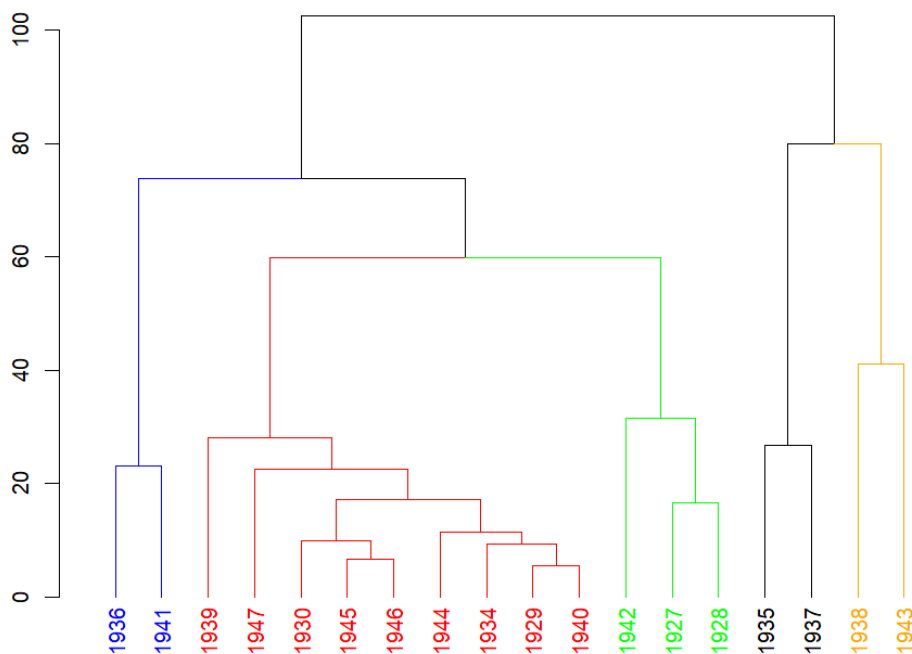

Fig. 9. Dendrograma perioadelor 1927 – 1947 cu termenii analizați

Descrierea asocierilor de termeni

Clusterul 1 – Asocierea dintre biopolitică și rasa.

Biopolitica și rasă sunt legate prin modul în care politicile și intervențiile asupra populațiilor au fost justificate și implementate pe baza clasificărilor rasiale. Politicile de igienă rasială, sterilizare și controlul populației reflectă intersecția dintre biopolitică și ideologiile rasiale.

Clusterul 2 – Asocierea dintre rasă, evrei, țigani, eugenie și igiena socială.

Toți acești termeni sunt interconectați prin modul în care politicile sociale și sanitare au fost folosite pentru a legitima discriminarea și controlul populațiilor. Ideologiile eugenice și rasiale au influențat profund politicile de igienă socială și tratamentul grupurilor etnice.

Clusterul 3 – Rasă.

Focalizarea exclusivă pe termenul „rasă” în acest cluster reflectă importanța și omniprezența clasificărilor rasiale în politicile și discuțiile din perioada analizată. Discursurile despre rasă au influențat politicile de stat, cercetările științifice și percepțiile sociale, justificând adesea inegalitățile și măsurile discriminatorii.

Clusterul 4 – Eugenie.

Acest cluster reflectă preocuparea pentru eugenie ca practică și ideologie. Eugenia a implicat intervenții directe în reproducerea umană pentru a „îmbunătăți” calitatea genetică a populației, prin măsuri precum sterilizarea forțată, restricții de căsătorie și promovarea natalității în rândul celor considerați „genetic superiori”.

Clusterul 5 - Asocierea dintre evrei și rasă.

Clusterul reflectă modul în care conceptele de rasă au fost utilizate pentru a legitima persecuția evreilor. Acest cluster subliniază intersecția dintre ideologiile rasiale și antisemitism, evidențiind impactul devastator al teoriilor rasiale asupra unui grup specific.

Wordmap

Termenul „rasă” se referă la grupuri de oameni care sunt definite sau percepute pe baza unor caracteristici fizice comune, cum ar fi culoarea pielii, trăsăturile faciale și structura genetică (Lewis et al., 2023). În contextul perioadei analizate, termenul „rasă” a fost adesea folosit în lucrările științifice, sociale și politice pentru a justifica teorii rasiale și politici discriminatorii. În perioada 1927-1947, ideologiile rasiale au avut un impact semnificativ asupra politicilor publice și științifice (Acharya, 2022). Acest interval include ani în care regimuri totalitare, precum nazismul în Germania, au promovat teorii rasiale extreme, care au deschis calea unor atrocități precum Holocaustul.

Fig. 10. Frecvența termenilor din *Buletin eugenic și biopolitic*

Termenul „rasă” a fost menționat de 95 de ori, reflectând o creștere al interesului pentru teoriile rasiale în contextul ascensiunii regimurilor totalitare și al politicilor de eugenie. Termenul continuă să fie frecvent menționat, cu 28 mențiuni în 1936, 75 în 1937

și 54 în 1938, sugerând o preocupare continuă pentru clasificările rasiale și implicațiile acestora în politică. O altă creștere semnificativă apare în 1939, cu 145 de mențiuni, probabil legat de intensificarea politicilor rasiale și a evenimentelor premergătoare celui de-Al Doilea Război Mondial.

Mențiunile frecvente ale termenului „rasă” reflectă popularitatea teoriilor rasiale și a eugenicii în anii 1930. Aceste idei au fost promovate pentru a susține superioritatea anumitor grupuri rasiale și pentru a justifica politici de segregare și sterilizare. Ascensiunea regimurilor fasciste și naziste a accentuat folosirea termenului „rasă” în discursurile politice și științifice, promovând politici discriminatorii și violente împotriva grupurilor etnice și rasiale considerate inferioare. Evenimentele istorice, precum promulgarea Legilor de la Nürnberg în Germania nazistă, au avut un impact profund asupra utilizării termenului „rasă”. Aceste legi au definit clar cine era considerat „arian” și cine nu, având consecințe devastatoare pentru evrei și alte minorități.

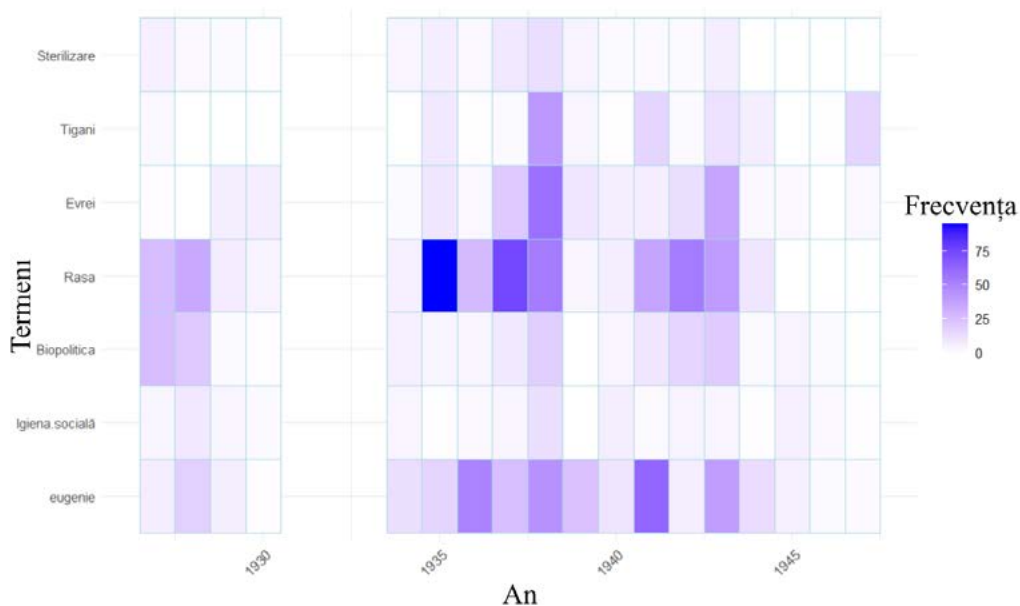

Fig. 11. Frecvența termenilor din *Buletin eugenic și biopolitic* în funcție de an

2. Analiza terminologică a publicației *Revista de Igienă Socială*

An	Eugenie	Igienă socială	Biopolitică	Rasă	Evrei	Țigani	Sterilizare
1931	9	24	0	3	0	0	11
1932	16	4	0	6	4	0	6
1933	17	4	0	6	4	0	7
1934	14	24	0	6	4	0	7
1935	67	156	0	84	16	2	30
1936	76	180	0	127	17	2	37
1937	45	129	0	66	9	1	19
1938	46	131	0	71	10	1	21
1939	102	267	0	145	21	2	40
1940	6	7	2	42	11	2	1
1941	25	9	2	54	9	1	2
1942	25	11	3	75	11	1	2
1943	26	11	3	75	11	1	2
1944	28	11	3	77	11	1	2

Tabelul 2. Frecvența termenilor sociali și biologici în *Revista de igienă socială* (1931-1944)

Eugenie

Termenul „eugenie” are o frecvență ridicată în anii 1935 (67 mențiuni), 1936 (76 mențiuni), 1937 (45 mențiuni), 1938 (46 mențiuni) și 1939 (102 mențiuni).

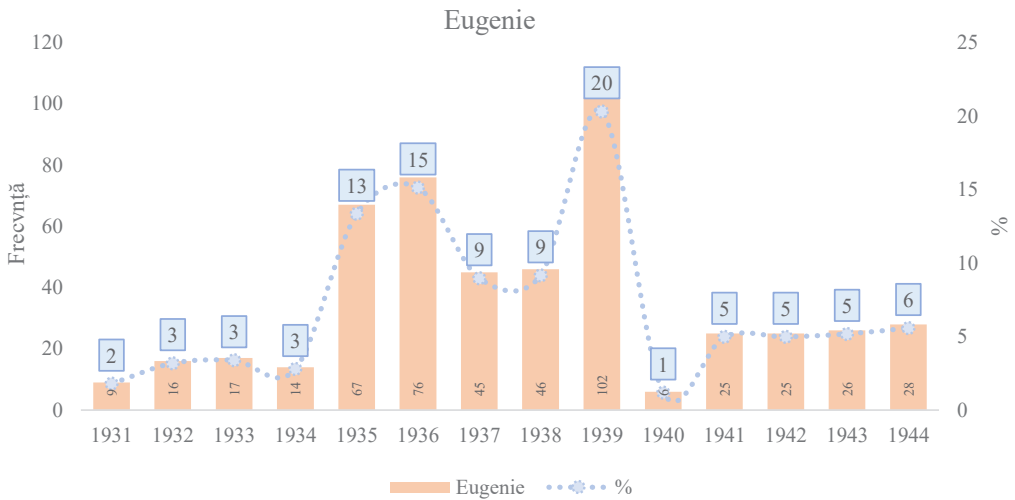

Fig. 12. Frecvența termenului eugenie în perioada 1931 – 1944.

Igienă socială

Termenul „igienă socială” arată o variabilitate în mențiuni, cu frecvențe maxime în anii 1935 (156 mențiuni), 1936 (180 mențiuni), 1937 (129 mențiuni), 1938 (131 mențiuni) și 1939 (267 mențiuni).

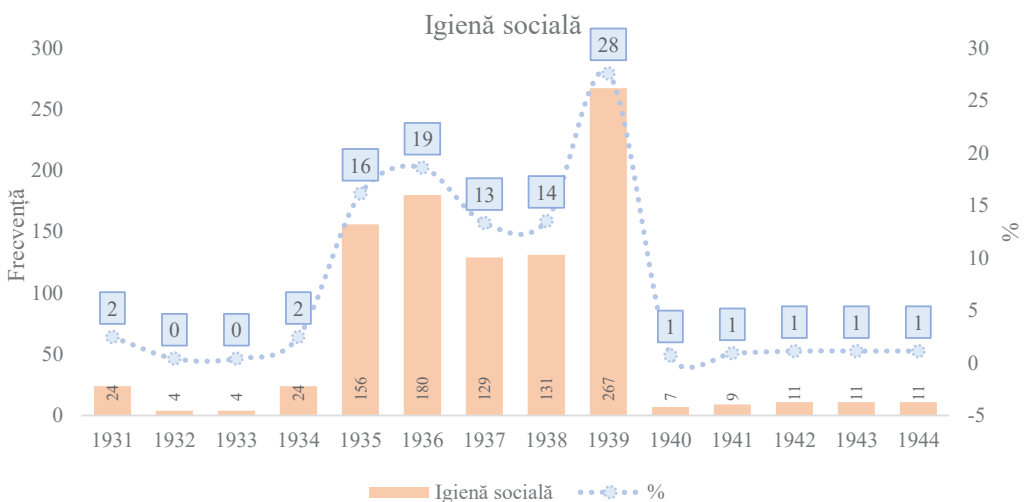

Fig. 13. Frecvența termenului igienă socială în perioada 1931 – 1944.

Biopolitică

„Biopolitică” apare rar în general, fără mențiuni în majoritatea anilor și cu o ușoară prezență în 1940 (2 mențiuni), 1941 (2 mențiuni), 1942 (3 mențiuni), 1943 (3 mențiuni) și 1944 (3 mențiuni).

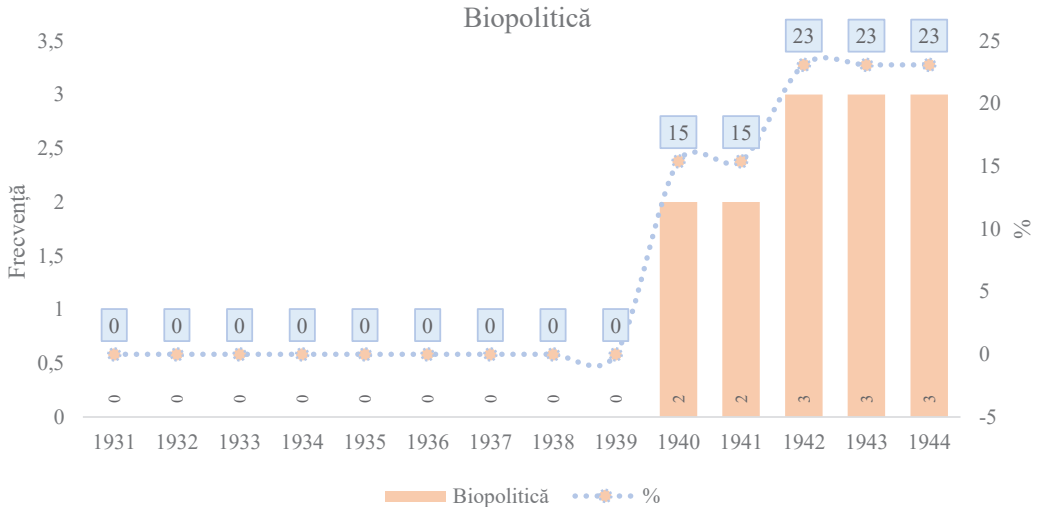

Fig. 14. Frecvența termenului biopolitică în perioada 1931 – 1944.

Rasă

Termenul „rasă” a înregistrat o creștere semnificativă în 1935 (84 mențiuni), 1936 (127 mențiuni), 1937 (66 mențiuni), 1938 (71 mențiuni) și 1939 (145 mențiuni).

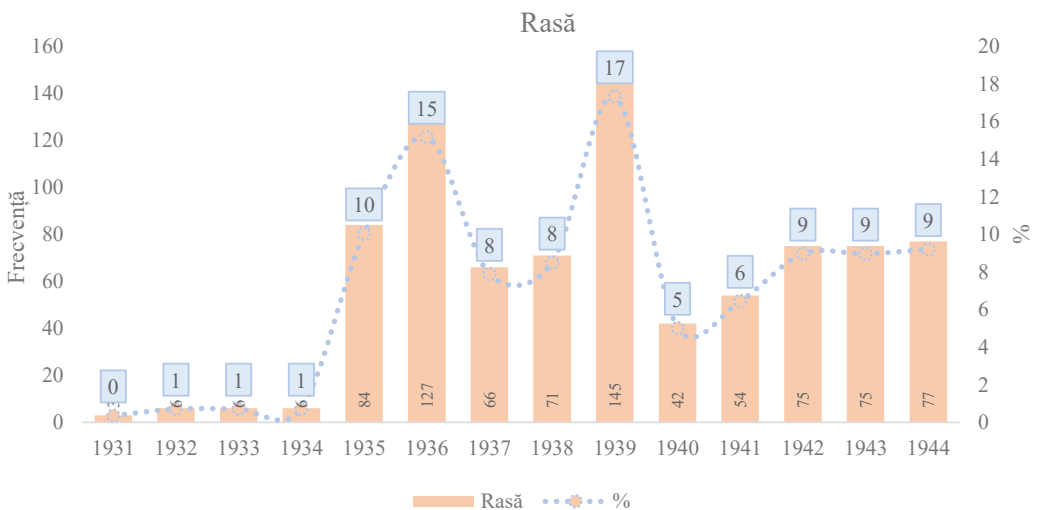

Fig. 15. Frecvența termenului rasă în perioada 1931 – 1944.

Evrei

Mențiunile „evrei” sunt prezente în principal în anii 1935 (16 mențiuni), 1936 (17 mențiuni), 1937 (9 mențiuni), 1938 (10 mențiuni) și 1939 (21 mențiuni).

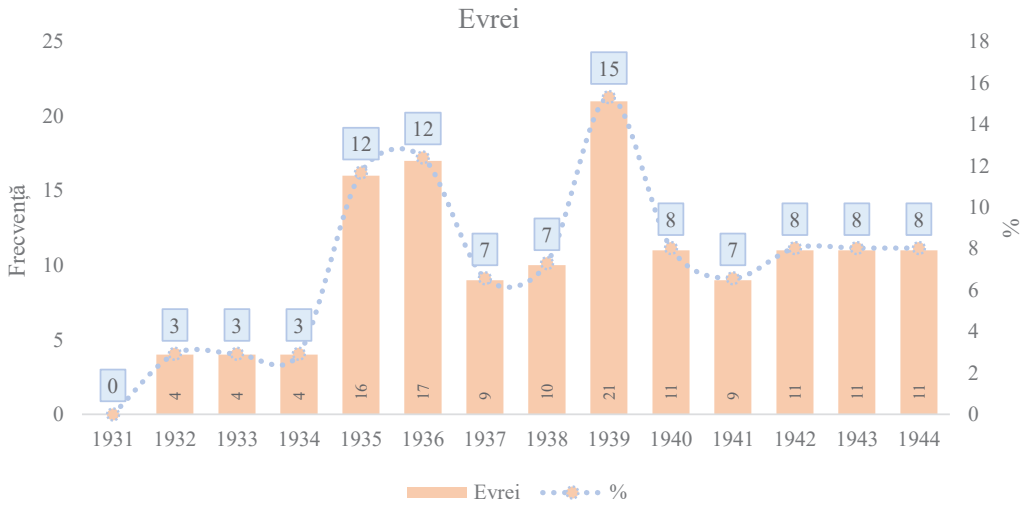

Fig. 16. Frecvența termenului evrei în perioada 1931 – 1944.

Țigani

„Țigani” are relativ puține mențiuni, fiind înregistrat în anii 1935 (2 mențiuni), 1936 (2 mențiuni), 1939 (2 mențiuni) și 1940 (2 mențiuni).

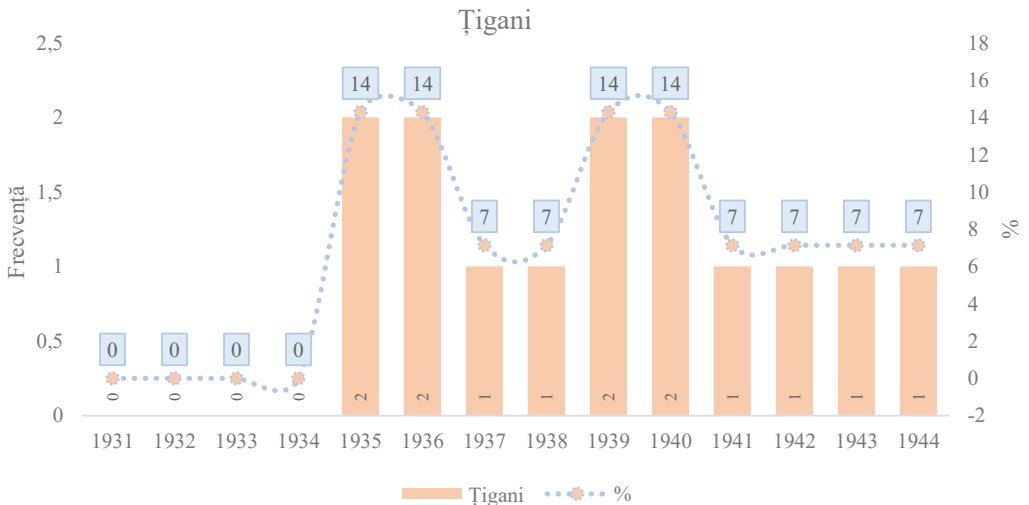

Fig. 17. Frecvența termenului țigani în perioada 1931 – 1944.

Sterilizare

Termenul „sterilizare” apare constant, cu frecvențe ridicate în 1935 (30 mențiuni), 1936 (37 mențiuni), 1937 (19 mențiuni), 1938 (21 mențiuni) și 1939 (40 mențiuni).

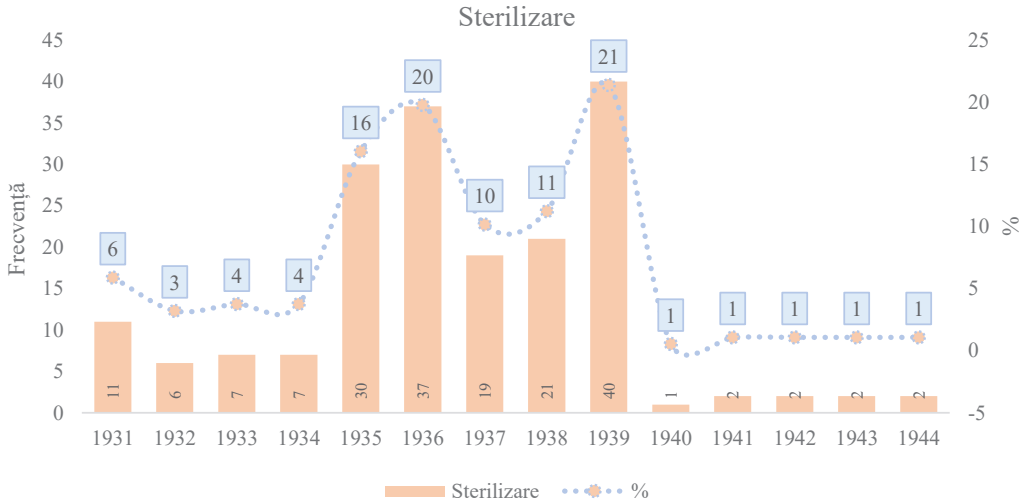

Fig. 18. Frecvența termenului sterilizare în perioada 1931 – 1944.

Analiza cluster

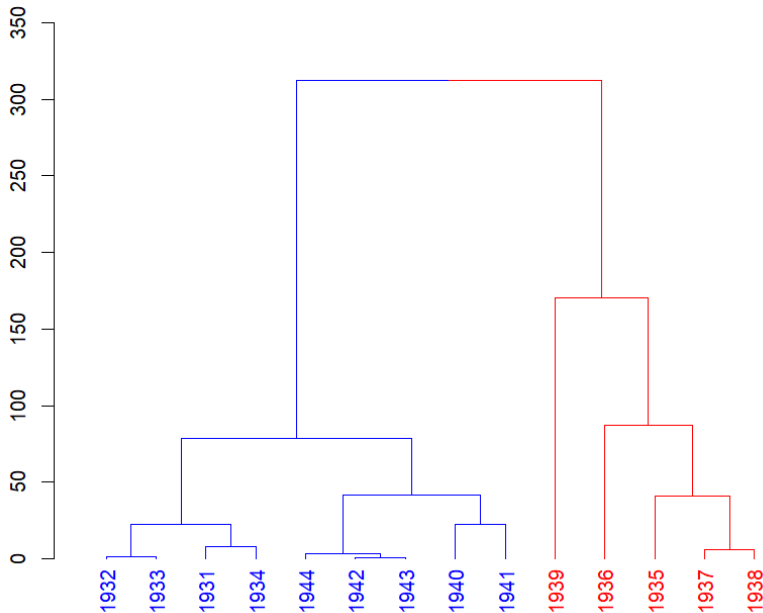

Fig. 19. Dendrograma perioadelor 1931 – 1944 cu termenii analizați

Descrierea asocierilor de termeni

Clusterul 1 – Rasă, igienă socială și eugenie.

Rasă, igienă socială și eugenie sunt termeni interconectați prin modul în care ideologiile rasiale și eugenice au influențat politicile de sănătate publică. Ideea de igienă socială a fost adesea folosită pentru a justifica politicile eugenice și intervențiile asupra populațiilor, argumentând că acestea erau necesare pentru protejarea sănătății publice și îmbunătățirea calității genetice a populației. Astfel, politicile rasiale și eugenice au fost integrate în măsurile de igienă socială, având consecințe profunde asupra diferitelor grupuri etnice și sociale.

Clusterul 2 – Igienă socială.

În acest cluster, termenul „igienă socială” este analizat izolat, reflectând importanța măsurilor și practicilor destinate protejării și îmbunătățirii sănătății publice. Igiena socială include educația sanitară, prevenirea bolilor transmisibile și îmbunătățirea condițiilor de locuit și de muncă.

Wordmap

Igiena socială se referă la un set de măsuri și practici destinate să protejeze sănătatea publică și să prevină bolile prin promovarea unor comportamente sănătoase și prin controlul factorilor de mediu care pot afecta sănătatea. Aceasta include educația pentru sănătate, prevenirea bolilor transmisibile, îmbunătățirea condițiilor de locuit și de muncă, precum și implementarea unor politici de sănătate publică eficiente (xxx).

În perioada 1931-1944, igiena socială a fost un subiect de mare interes, reflectând preocupările societății pentru sănătatea publică într-o perioadă marcată de mari schimbări și provocări, inclusiv Marea Criză Economică, ascensiunea regimurilor totalitare, și Al Doilea Război Mondial.

Guvernele și organizațiile internaționale au intensificat eforturile pentru a implementa politici de sănătate publică mai eficiente, conștiente de necesitatea de a preveni bolile și de a îmbunătăți condițiile de viață ale populației. Creșterea mențiunilor reflectă, de asemenea, campaniile educaționale destinate să convingă populația să adopte comportamente sănătoase și să respecte regulile de igienă. Frecvența ridicată a termenului în preajma și în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial sugerează că măsurile de igienă socială au fost văzute ca esențiale pentru menținerea sănătății publice în fața provocărilor aduse de conflictele armate și de condițiile dificile ale războiului.

Fig. 20. Frecvența termenilor din *Revista de igienă socială*

În 1935, termenul apare de 156 de ori, sugerând o intensificare a eforturilor de a îmbunătăți sănătatea publică și de a preveni răspândirea bolilor în contextul unei societăți care se confrunta cu multiple probleme economice și sociale. În 1936 și 1937, mențiunile cresc la 180 și respectiv 129, indicând o continuare și poate o extindere a acestor eforturi. În 1938, termenul apare de 131 de ori, continuând trendul de interes ridicat pentru sănătatea publică. În 1939, se înregistrează 267 de mențiuni, posibil reflectând o intensificare a măsurilor de igienă socială în pregătirea pentru eventualele consecințe ale războiului asupra sănătății publice.

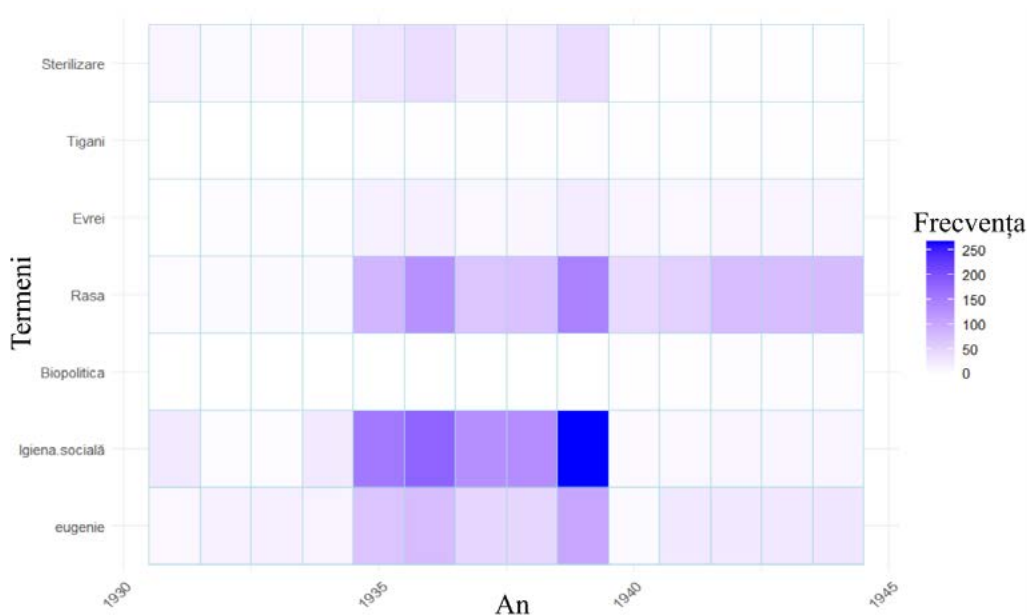

Fig. 21. Frecvența termenilor din *Revista de igienă socială* în funcție de an

3. Concluzii

Revistele *Buletin eugenic și biopolitic* și în *Revista de igienă socială* demonstrează că în perioada 1927 - 1947 (respectiv, perioada 1931 – 1944), a existat un interes semnificativ pentru subiecte legate de eugenie, igienă socială, rasă și sterilizare. Aceste tendințe reflectă preocupările sociale și științifice mai largi pentru sănătatea publică, teoriile rasiale și controlul populației în prima jumătate a secolului XX. Mențiunile frecvente ale la evrei și la romi indică, de asemenea, perioade de supraveghere și discriminare intensificată împotriva acestor grupuri. Cele două reviste asigură astfel o perspectivă asupra priorităților socio-politice și științifice ale timpului, influențate de ideologiile și evenimentele predominante ale epocii.

Termenul cel mai frecvent menționat în revista *Buletin eugenic și biopolitic* în anii analizați a fost cel de „rasă”, reflectând interesul și preocupările societății pentru clasificările rasiale cu implicații în politicile publice și științifice. Frecvența ridicată a termenului indică influența ideologiilor rasiale și eugenice asupra discursului social și științific din perioada interbelică și din timpul celui de-Al Doilea Război Mondial. Clusterelor prezentate reflectă intersecțiile complexe dintre diferiți termeni și concepte sociale și biologice, evidențiind cum ideologiile rasiale și eugenice au influențat politicile și discursurile din perioada 1927-1947. Fiecare cluster surprinde modul în care anumite idei au fost folosite pentru a justifica intervențiile sociale și politicile discriminatorii, având consecințe profunde asupra diferitelor grupuri etnice și sociale.

Igiena socială a reprezentat un aspect central al preocupărilor pentru sănătatea publică în perioada 1931-1944, probată prin frecvența ridicată a termenului în în *Revista de igienă socială*. Clusterul 1 subliniază intersecția dintre rasă, igienă socială și eugenie, arătând cum aceste idei au fost folosite pentru a justifica intervențiile asupra populațiilor. Clusterul 2 pune accent pe importanța igienei sociale ca domeniu distinct de politică publică, esențial pentru protejarea sănătății și bunăstării populației.